

BEOGRADSKA BERZA
BELGRADE STOCK EXCHANGE

KONFERENCIJA ZA ŠTAMPU

16. jun 2009. godine

Beogradska berza a.d. Beograd
www.belex.rs

O rezultatima....

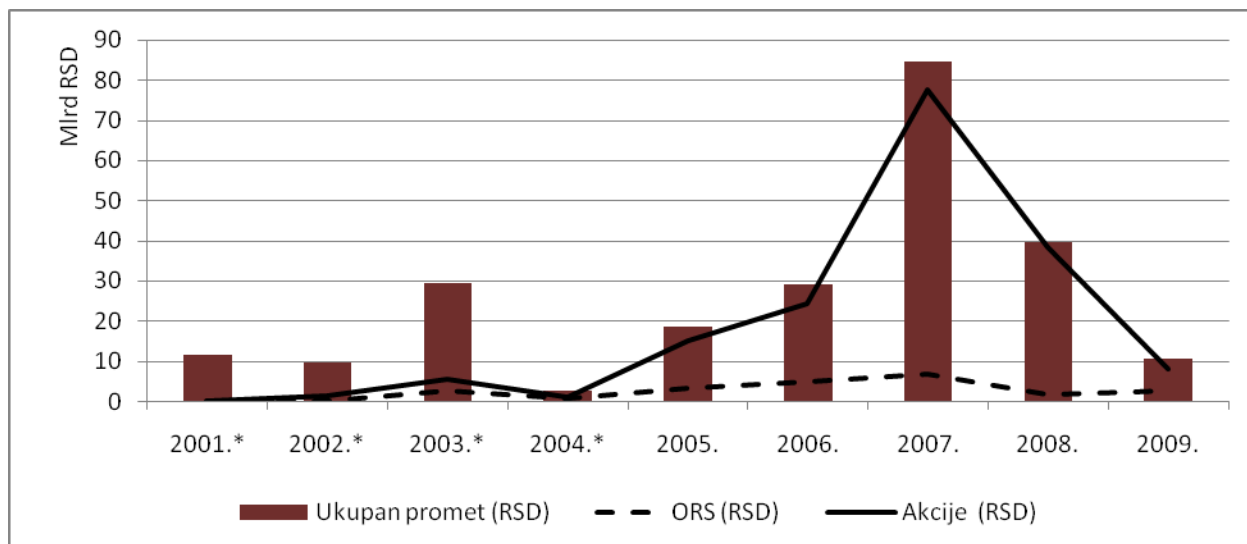
SADRŽAJ:

- Promet po godinama
- Promet po mesecima u 2009.
  - Struktura prometa u 2009.
    - Trgovanje akcijama
      - Akcije – Prime Market
      - Akcije – Standard Market
    - Akcije – Metod kontinuiranog trgovanja
      - Obveznice RS
      - Indeksi
    - Kretanje indeksa u regionu
      - Tržišna kapitalizacija
        - FIT, FIS, FIB
        - BELEXsentiment
      - SEE regional capital markets conference
- Srpske akcije u novim indeksima DJ indexes i FEAS
  - Marketing, odnosi sa javnošću i edukacija
    - Prilozi

PROMET PO GODINAMA

U periodu januar-maj 2009. godine, na Beogradskoj berzi je ostvarena ukupna vrednost prometa od 10,7 milijardi dinara, odnosno 113,2 miliona evra, kroz 27,6 hiljada transakcija. Značajna karakteristika trgovanja u prvih pet meseci 2009. godine jeste rast učešća obveznica Republike Srbije (RS) u strukturi ukupnog prometa. Bezmalobol četvrtina prometa (24,35 odsto), u navedenom periodu, realizovana je u trgovanju obveznicama RS, što je, ujedno i najveće procentualno učešće u ukupnom prometu, za period januar – maj, od 2004. godine.

januar – maj	Ukupan promet (RSD)	ORS (RSD)	Akcije (RSD)
2001.*	11.464.735.289	0	0
2002.*	9.714.275.382	136.286.184	1.414.932.175
2003.*	29.306.612.562	2.675.250.652	5.442.683.016
2004.*	2.439.967.713	575.625.803	1.022.959.444
2005.	18.411.594.685	3.452.557.584	14.959.037.101
2006.	29.054.662.361	4.830.431.125	24.224.231.236
2007.	84.472.257.419	6.916.027.492	77.556.229.927
2008.	39.659.359.079	1.488.890.685	38.170.468.394
2009.	10.668.613.295	2.598.546.496	8.070.066.799

Kretanje ukupnog prometa po godinama

*U veličinu ukupnog prometa uključen je i promet ostvaren u trgovanju kratkoročnim hartijama od vrednosti

PROMET PO MESECIMA U 2009.

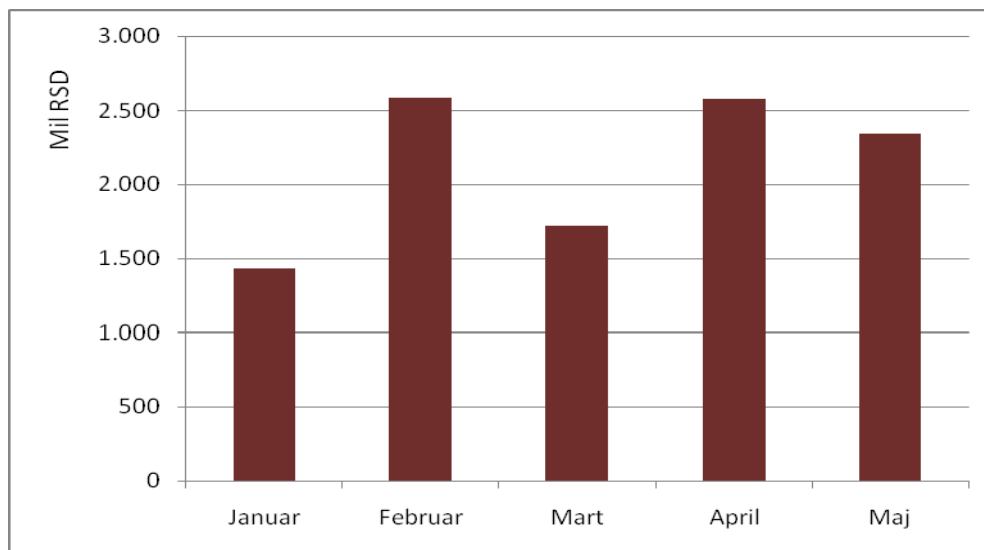
Najviša mesečna vrednost prometa na Beogradskoj berzi u prvih pet meseci ove godine ostvarena je u februaru i iznosila je nešto više od 2,5 milijardi dinara, odnosno 27,6 miliona evra. Gotovo identična vrednost ukupnog prometa ostvarena je i tokom trgovanja u aprilu.

U analiziranom periodu, prosečna dnevna vrednost prometa iznosila je 106,6 miliona dinara, pri čemu je prosečna dnevna vrednost transakcije iznosila 385,6 hiljada dinara.

Prosečan dnevni broj transakcija u prvih pet meseci iznosio je 277 od čega se 243 transakcije odnosi na trgovanje akcijama. Tokom maja 2009. godine zaključeno je nešto više od 8 hiljada transakcija, što predstavlja najveći broj zaključenih transakcija od oktobra prethodne godine.

Mesec	Ukupan promet	Metod kontinuiranog trgovanja	Metod preovlađujuće cene	Blok+MC	ORS
Maj	2.344,38	1.188,16	301,81	167,94	686,47
April	2.582,05	572,86	234,06	1.360,84	414,29
Mart	1.723,02	940,58	195,92	77,23	509,28
Februar	2.586,12	1.601,60	302,39	103,04	579,09
Januar	1.433,03	862,98	117,38	43,27	409,40
UKUPNO	10.668,61	5.166,18	1.151,56	1.752,32	2.598,53

(u milionima RSD)

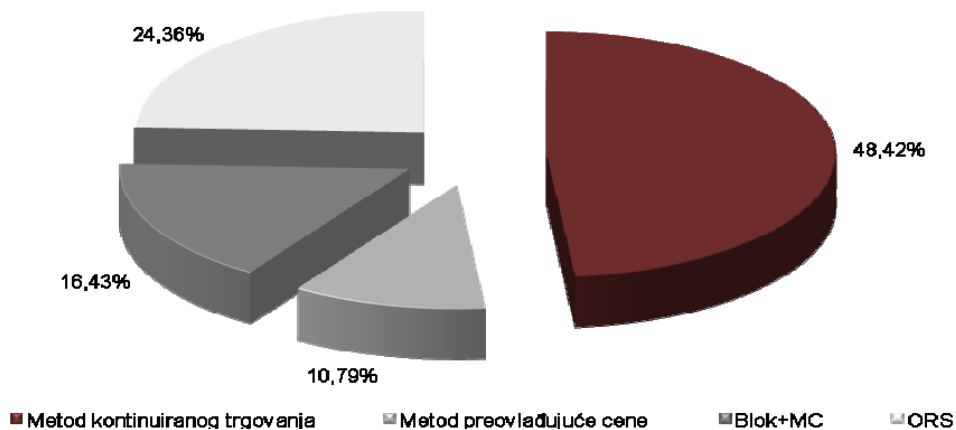

Promet po mesecima u 2009

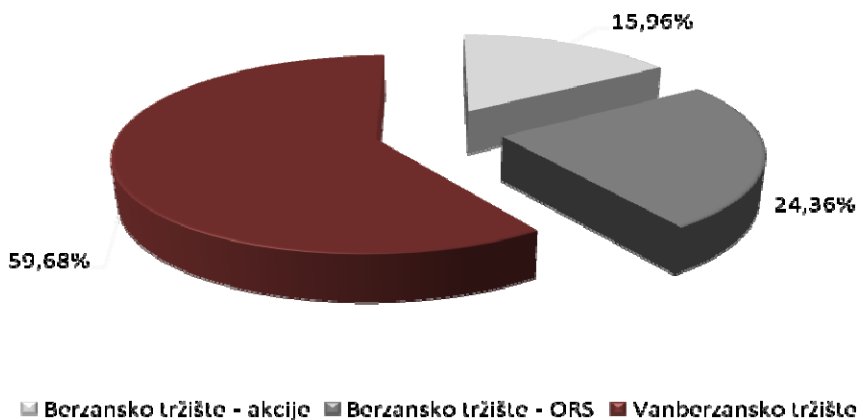
STRUKTURA PROMETA U 2009.

Posmatrano po metodama trgovanja, kao i u prethodnom periodu, najveći deo ukupnog prometa realizovan je u trgovanju akcijama metodom kontinuirane trgovine (48,42 odsto), sledi trgovanje obveznicama RS (24,36 odsto), dok je učešće blok transakcija i trgovanje metodom minimalne cene iznosilo 16,43 odsto. Preostalih 10,79 odsto realizovano je u trgovanju akcijama metodom preovlađujuće cene.

Više od polovine ukupnog prometa u analiziranom periodu, tačnije 59,68 odsto, realizovano je u trgovanju akcijama na vanberzanskom tržištu, dok je 15,96 odsto ukupnog prometa ostvareno u trgovanju akcijama uključenim na Prime i Standard market, a na trgovanje obveznicama RS odnosilo se 24,36 odsto ukupnog prometa.

Struktura po metodama trgovanja, januar-maj 2009.

Struktura po tržištima, januar - maj 2009.

TRGOVANJE AKCIJAMA

Vrednost prometa akcijama u prvih pet meseci 2009. godine iznosila je 8,07 milijardi dinara, odnosno 85,6 miliona evra. Procentualno učešće akcija u ukupnom prometu ostvarenom od početka godine do kraja maja, iznosilo je 76 odsto, što predstavlja smanjenje od 20 odsto u odnosu na isti period prethodne godine i ujedno je i prvi značajniji pad učešća akcija u ukupnom trgovanju na Berzi od 2001. U analiziranom periodu obavljeno je 24,3 hiljade transakcija.

Zaključno sa poslednjim danom maja 2009. godine na Prime marketu Beogradske berze nalazile su se, kao i u prethodnom periodu, tri hartije, i to akcije Energoprojekt holdinga a.d. Beograd (ENHL), Sojaproteina a.d. Bečej (SJPT) i Tigra a.d. Pirot (TIGR), dok je broj hartija na Standard marketu povećan. Naime, berzansko tržište Beogradske berze je od 25. maja 2009. godine bogatije za još jednu kompaniju. Na Standard Marketu, pored Alfa plama iz Vranja (ALFA), našle su se i akcije Metalca iz Gornjeg Milanovca (MTLC).

Dve od tri hartije uključene na Prime market, beleže rast vrednosti u navedenom periodu, dok je jedna zabeležila negativnu promenu. Pozitivnu promenu ostvarile su akcije pirotskog Tigra (+31,74 odsto) i Energoprojekt holdinga iz Beograda (+20,40 odsto), dok su akcije bečejskog Soja proteina, ostvarile pad vrednosti od 2,35 odsto.

Promene vrednosti akcija kompanija sa Standard marketa, Alfa plama i Metalca, imale su, u analiziranom periodu, različit predznak. Akcije Alfa plama ostvarile su rast od 24,84 odsto, dok su akcije Metalca ostvarile blagi pad od 0,33 odsto.

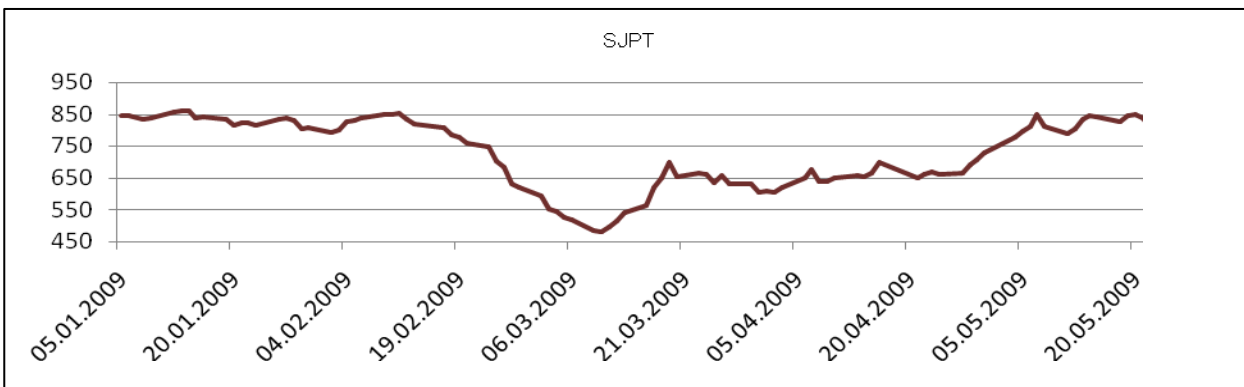
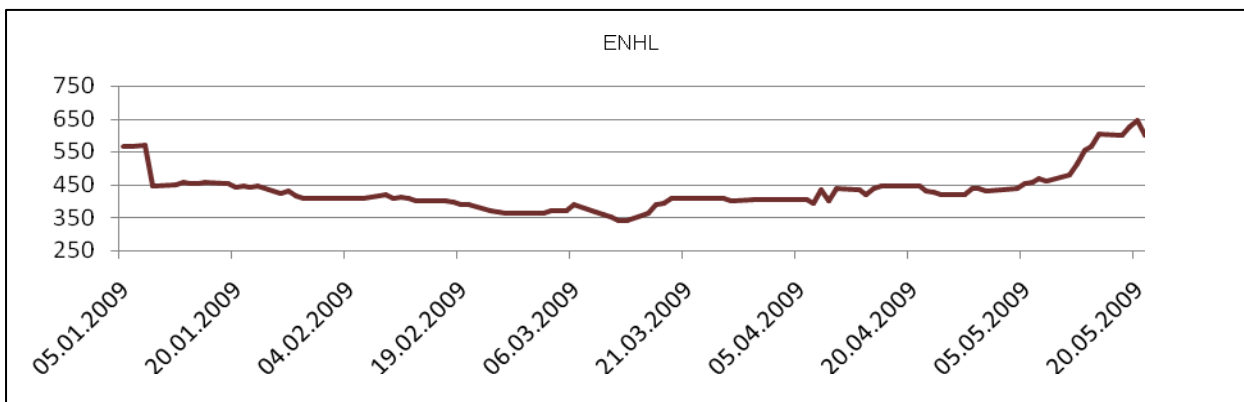
Prvih pet meseci 2009. godine karakteriše i značajno veće učešće listiranih hartija u ukupnom prometu na Berzi u odnosu na ranije periode, tako da se među prvih pet najtrgovanijih hartija nalaze dve akcije sa Prime marketa (Soja protein iz Bečaja i Energoprojekt holding iz Beograda).

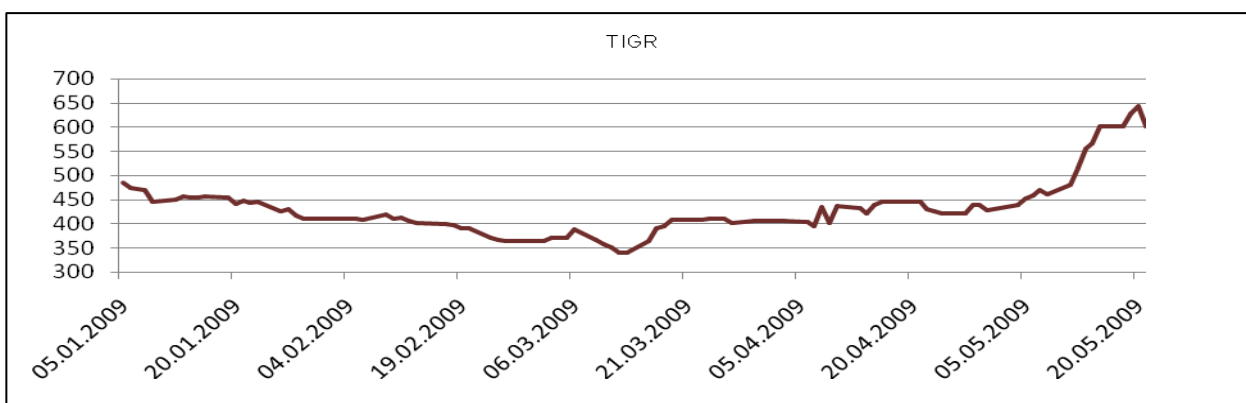
Najveći obim prometa zabeležen je kod akcija Soja proteina iz Bečaja i iznosio je 1,01 milijardu dinara, za koje je istovremeno zabeleženo i nekoliko većih dnevnih trgovanja početkom februara. Na vanberzanskom tržištu, po obimu prometa, kao i u prethodnom periodu, izdvojile su se akcije AIK banke iz Niša, koje su zabeležile ukupan promet od 1,1 milijarde dinara, dok sve druge akcije koje se nalaze u metodu kontinuiranog trgovanja, beleže obim prometa manji od 400 miliona dinara.

Pad aktivnosti na tržištu, uzrokovao je i promenu metoda trgovanja, tj. prelazak sa metoda kontinuiranog na trgovanje po metodu preovlađujuće cene za sledeće hartije od vrednosti: Agrobačka a.d. Bačka Topola, Iritel a.d. Beograd, Navip a.d. Zemun, Radijačor a.d. Zrenjanin, Univerzal - holding a.d. Beograd i Zorka Pharma a.d. Šabac. Sa druge strane, krajem marta, nakon analize likvidnosti, broja članova Berze koji posreduju u trgovanju, broja ispostavljenih naloga kupovine i prodaje, nivoa tržišne kapitalizacije, racia tržišne cene akcija i njihove obračunske vrednosti, akcije Beogradske industrija piva, slada i bezalkoholnih pića - BIP, uključene su u metod kontinuiranog trgovanja.

AKCIJE – PRIME MARKET

SIMBOL	POSLEDNJA CENA (RSD)	% PROMENA CENE	NAJVIŠA CENA (RSD)	NAJNIŽA CENA (RSD)	VREDNOST TRGOVANJA (RSD)
ENHL	667	+20,40%	769	280	360.916.015
SJPT	830	-2,35%	880	470	1.011.786.774
TIGR	660	+31,74%	690	340	66.062.389

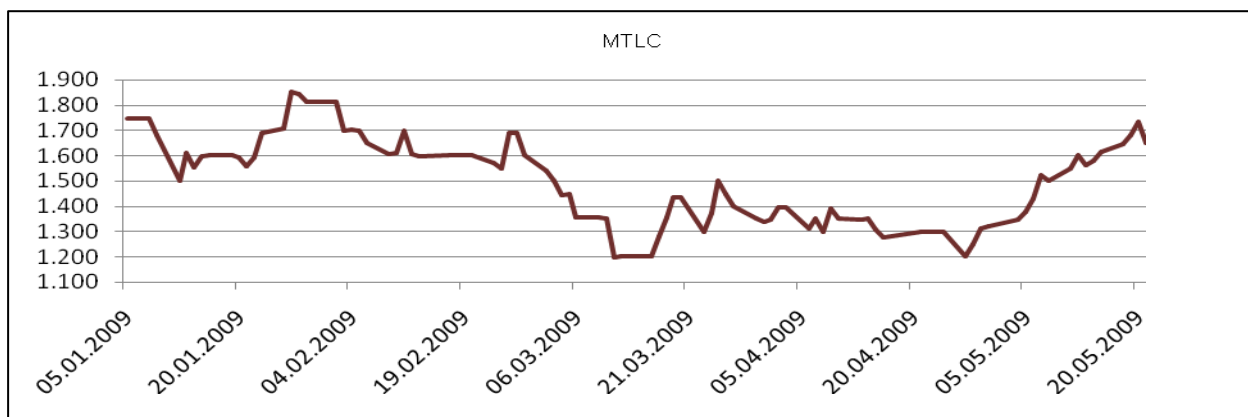
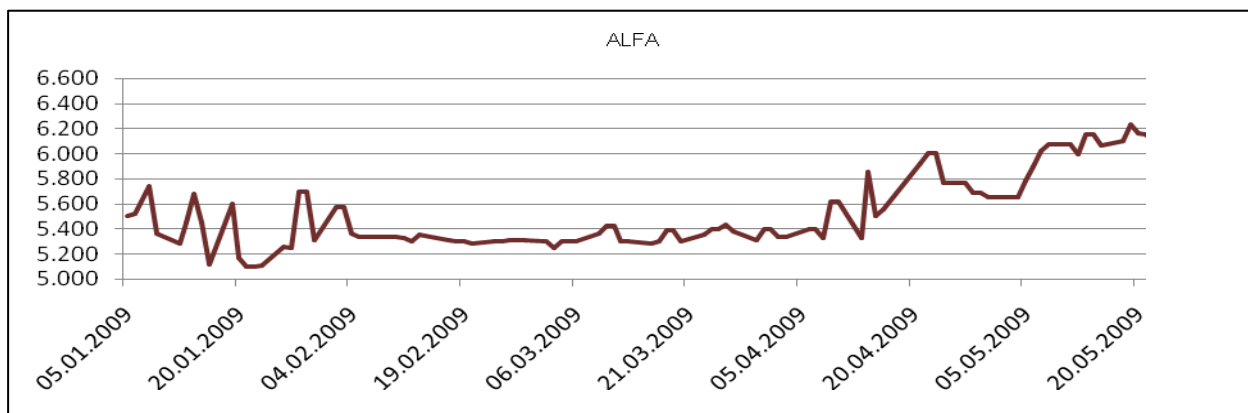

Grafikoni kretanja cena akcija na Prime marketu- januar-maj 2009.

AKCIJE – STANDARD MARKET

SIMBOL	POSLEDNJA CENA (RSD)	% PROMENA CENE	NAJVIŠA CENA (RSD)	NAJNIŽA CENA (RSD)	VREDNOST TRGOVANJA (RSD)
ALFA	6.439	+24,84%	6.500	5.100	261.541.287
MTLC	1.797	-0,33%	1.897	1.200	72.049.314

Grafikoni kretanja cena akcija na Standard marketu- januar-maj 2009.

AKCIJE U METODU KONTINUIRANOG TRGOVANJA*

SIMBOL	POSLEDNJA CENA (RSD)	% PROMENA CENE	NAJVIŠA CENA (RSD)	NAJNIŽA CENA (RSD)	VREDNOST TRGOVANJA (RSD)
AGBN	5.214	+27,61%	5.850	2.400	271.666.781
AGRC	415	-47,47%	695	358	768.754
AIKB	2.325	-8,82%	2.950	1.150	1.101.260.906
ALFA	6.439	+24,84%	6.500	5.100	261.541.287
BIPB	70	-6,67%	95	60	9.233.162
BMBI	9.005	+22,13%	15.005	6.500	161.284.634
BNNI	29.997	-30,56%	38.014	27.181	291.738.417
CCNB	12.000	-49,56%	23.000	11.000	18.335.454
CYBN	3.605	-17,88%	3.863	1.111	1.921.259
DJMN	11.082	+41,32%	11.500	5.371	12.072.413
DNOS	2.672	+51,82%	2.750	1.350	18.220.802
EGMN	3.800	-22,45%	4.350	2.728	9.233.162
ENHL	667	+20,40%	769	280	360.916.015
FIDL	362	-54,29%	700	260	5.228.367
FITO	4.300	+0,75%	4.500	2.550	31.366.373
GLOS	600	-24,05%	780	300	6.650.701
IKRB	2.399	-29,44%	3.395	2.399	10.909.825
IMLK	1.327	+20,75%	1.500	811	87.983.898
INFM	3.800	-11,11%	4.224	2.800	11.523.043
JMBN	11.926	-47,54%	29.495	8.500	46.404.454
KMBN	28.998	+11,53%	31.000	16.300	304.790.467
LSTA	510	-43,08%	1.000	500	1.460.469
MTBN	4.813	-16,77%	6.500	2.250	75.776.337
MTLC	1.797	-0,33%	1.897	1.200	72.049.314
NPRD	3.000	-11,97%	3.000	2.650	16.369.200
PLNM	1.473	-38,63%	2.300	1.452	31.796.265
PLTK	139	-30,50%	210	100	1.046.763
PRBN	542	+19,38%	681	355	112.448.173
PRGS	96	-44,83%	175	73	7.587.305
PTLK	210	-30,00%	299	200	378.981
PUUE	1.120	+33,97%	1.120	500	200.604.445
RMBG	450	-35,71%	620	450	6.194.502
SJPT	830	-2,35%	880	470	1.011.786.774
SMPO	458	-22,37%	570	400	2.593.415
TGAS	3.950	-10,23%	4.100	2.100	23.307.689
TIGR	660	+31,74%	690	340	66.062.389
TLFN	2.352	+48,77%	2.400	740	17.946.611
UNBN	6.373	-43,45%	10.498	5.005	248.776.432
VDAV	3.900	-51,23%	7.500	3.740	70.897.533
VINZ	5.100	-17,21%	7.100	4.530	14.218.010
VITL	1.365	+51,67%	1.400	620	53.045.222
VLFR	988	-69,88%	3.930	751	30.825.302
VZAS	424	+1,92%	472	231	53.716.872

* januar-maj 2009.

SIMBOL	POSLEDNJA CENA	% PROMENA CENE	VREDNOST TRGOVANJA
AIKB	2.325	-8,82%	1.101.260.906
SJPT	830	-2,35%	1.011.786.774
ENHL	667	+20,40%	360.916.015
KMBN	28.998	+11,53%	304.790.467
BNNI	29.997	-30,56%	291.738.417

Pet akcija sa najvećim obimom prometa, 01. januar – 29. maj 2009.

SIMBOL	POSLEDNJA CENA	% PROMENA CENE	VREDNOST TRGOVANJA
DNOS	2.672	+51,82%	18.220.802
VITL	1.365	+51,67%	53.045.222
TLFN	2.352	+48,77%	17.946.611
DJMN	11.082	+41,32%	12.072.413
PUUE	1.120	+33,97%	200.604.445

Akcije sa rastom cene, 01. januar – 29. maj 2009.

SIMBOL	POSLEDNJA CENA	% PROMENA CENE	VREDNOST TRGOVANJA
VLFR	988	-69,88%	30.825.302
FIDL	362	-54,29%	5.228.367
VDAV	3.900	-51,23%	70.897.533
CCNB	12.000	-49,56%	18.335.454
JMBN	11.926	-47,54%	46.404.454

Pet akcija sa najvećim padom cene, 01. januar – 29. maj 2009.

OBVEZNICE RS*

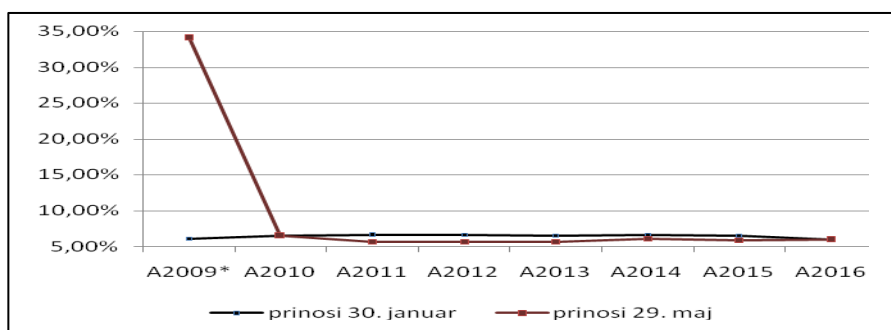
Ukupan promet obveznicama RS iznosio je 2,6 milijardi dinara, odnosno 27,6 miliona evra. U poređenju sa istim periodom prethodne godine, kada je u trgovanju ostvaren ukupan promet od 1,5 milijardi dinara, odnosno 18,1 milion evra, može se zapaziti povećanje za 74,5 odsto (u dinarskom iznosu), odnosno 52,3 odsto (izraženo u evrima).

U ukupnom prometu u prvih pet meseci obveznice su učestvovala sa 24,3 odsto što predstavlja značajan rast učešća ovih hartija od vrednosti, koje u toku 2008. godine, nije prelazilo 17 odsto na mesečnom nivou. Najtrgovanija serija od početka godine je serija koja dospeva 2016. godine sa učešćem u ukupnom prometu od 62,4 odsto.

Stopa godišnjeg prinosa za obveznice RS kretala se krajem maja u rasponu od 5,65 odsto za serije A2011 i A2012 do 6,47 odsto za seriju koja za naplatu dospeva 2010. godine. Dana 21. maja 2009. godine, na osnovu obaveštenja Ministarstva finansija od 18.05.2009. godine, Beogradska berza je izvršila delistiranje sa Prime Marketa obveznice RS za izmirenje obaveza po osnovu devizne štednje građana, serije A2009.

SIMBOL	POSLEDNJA CENA	PROMENA CENE	NAJVIŠA CENA	NAJNIŽA CENA	VREDNOST TRGOVANJA (EUR)
A2009*	99,20	+2,97%	100,00	96,65	960.098,05
A2010	93,89	+3,40%	94,75	90,00	6.635.415,06
A2011	89,56	+5,36%	89,60	84,22	1.495.540,4
A2012	84,75	+6,60%	86,61	78,60	1.897.633,38
A2013	80,20	+6,25%	83,60	73,70	1.772.496,61
A2014	74,43	+3,47%	75,00	69,70	1.514.814,24
A2015	70,96	+6,02%	71,33	64,50	2.006.454,83
A2016	66,80	+7,98%	67,00	60,00	11.310.485,18

*21.05.2009.

* januar-maj 2009.

INDEKSI

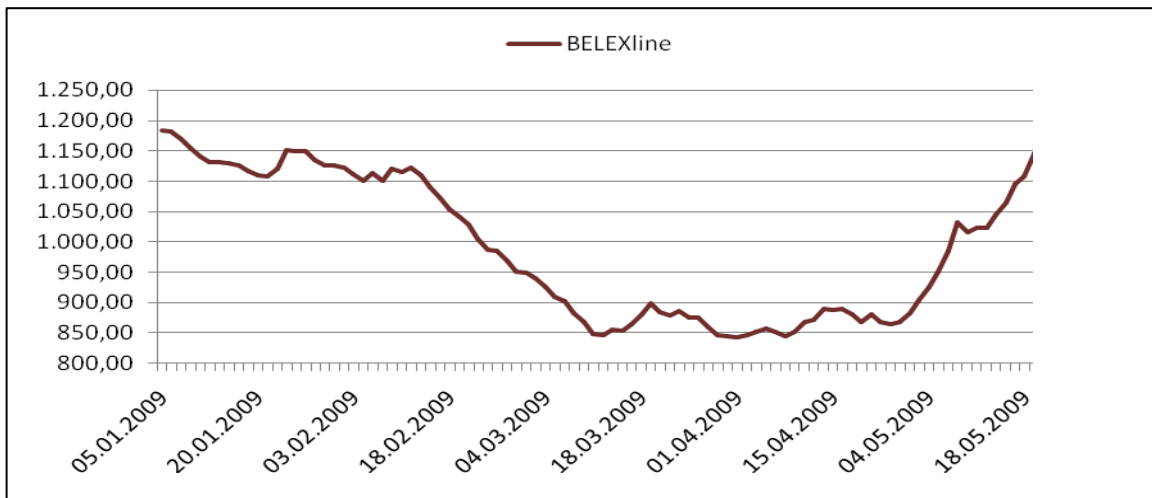
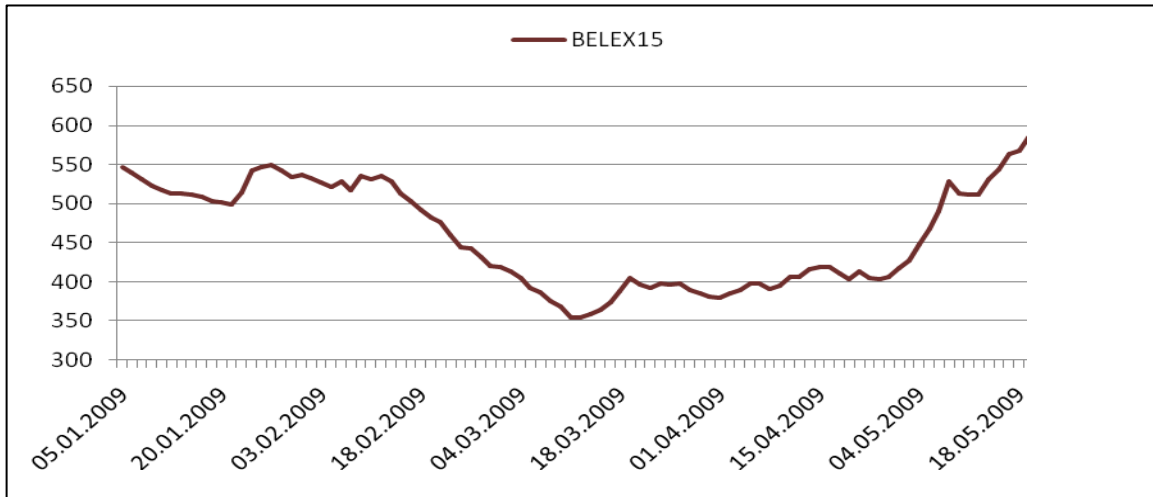
Indeks najlikvidnijih hartija BELEX15 je od početka godine do kraja maja zabeležio rast vrednosti od 1,45 odsto, te je poslednjeg trgovačkog dana maja vrednost indeksa iznosila 573,35 indeksnih poena. Najviša vrednost indeksa BELEX15 u prvih pet meseci 2009. godine ostvarena je tokom trgovanja 21. maja i iznosila je 604,99 indeksnih poena.

Za razliku od indeksa najlikvidnijih akcija, opšti indeks Beogradske berze BELEXline od početka godine beleži negativnu promenu vrednosti u iznosu od 4,74 odsto. Poslednjeg dana maja imao je vrednost od 1.141,48 indeksnih poena. Najvišu vrednost, u posmatranom periodu, opšti indeks imao je prvog trgovačkog dana u 2009. godini kad je iznosila 1.184,51 indeksnih poena.

Druga polovina aprila i maj mesec donose oporavak vrednosti oba indeksna pokazatelja Beogradske berze, pri čemu je BELEX15 tokom maja zabeležio rast od 34,28 odsto, dok je opšti indeks BELEXline uvećao vrednost za 26,38 odsto.

U skladu sa Metodologijom za izračunavanje indeksa BELEX15 tokom maja je pokrenut postupak vanredne revizije indeksne korpe. Izdavalac Soja protein a.d., Bečej (SJPT) je u prethodnom periodu povećao broj akcija iznad utvrđenog praga za aktiviranje vanredne revizije. Procedura vanredne revizije indeksne korpe potpuno je identična proceduri redovne revizije, što se odražava na promenu strukture indeksne korpe. Prema javno dostupnim podacima promenjen je broj akcija izdavaoca: Soja protein a.d. Bečej (SJPT) 7.621.304 i Univerzal banka a.d. Beograd (UNBN) 567.481. Takođe, promenjen je free float faktor (FFC) izdavaoca: Soja protein a.d. Bečej (SJPT) 41,34 odsto; Imlek a.d. Beograd (IMLK) 19,8 odsto; Alfa plam a.d. Vranje (ALFA) 66,79 odsto.

(01. januar- 29. maj)	BELEXline	BELEX15
Poslednja vrednost	1.141,48	573,35
Promena	-56,86	+8,17
% Promena	-4,74%	+1,45%
Najviša vrednost	1.184,51	604,99
Najniža vrednost	841,99	347,46

KRETANJE INDEKSA U REGIONU

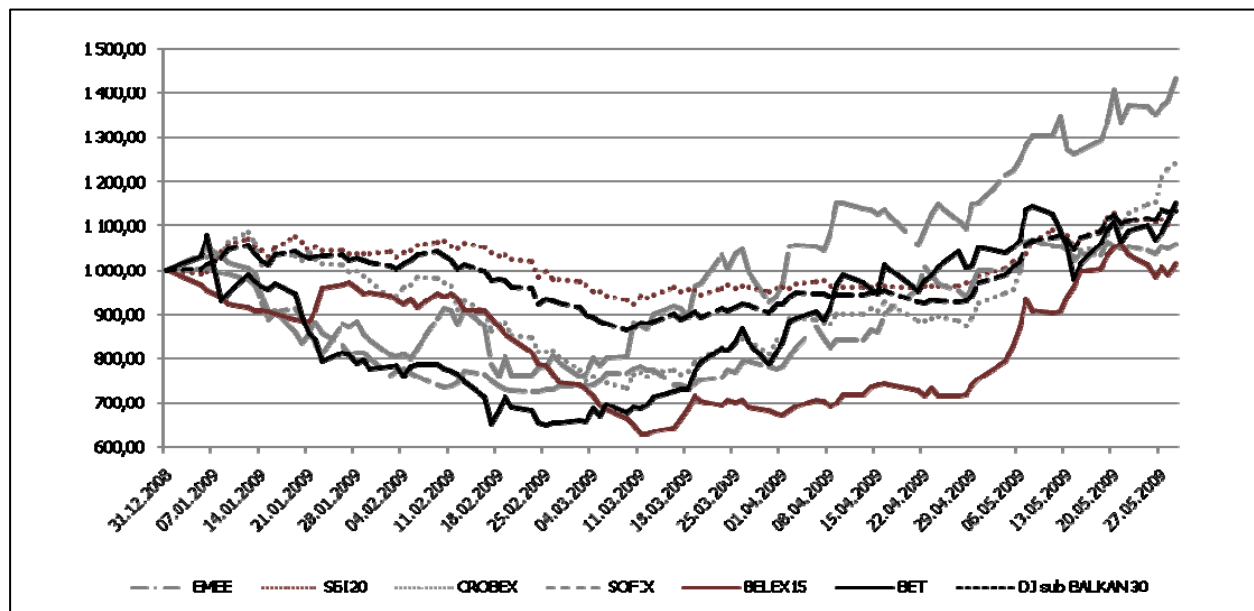
Indeksi Beogradske berze, BELEX15 i BELEXline, zabeležili su lošije performanse u odnosu na indekse drugih berzi u regionu u prvih pet meseci ove godine. Međutim, tokom maja, sve regionalne berze beleže pozitivnu promenu vrednosti indeksnih pokazatelja, pri čemu je Beogradska uz Zagrebačku berzu zabeležila najveći rast reprezentativnog indeksa.

	Srbija		Slovenija	Hrvatska	Bugarska	Rumunija
	BELEX15	BELEXline	SBI20	CROBEX	SOFIX	BET
jan-maj 09	+1,45%	-4,74%	+9,84	+24,50%	+5,82%	+15,18%
maj 09	+34,28%	+26,38%	+11,38%	+34,55%	+5,86%	+9,60%

Indeksi regionalnih berzi u periodu januar – maj 2009.

U analiziranom periodu, januar – maj 2009. godine, indeksi svih regionalnih berzi beleže slabiju performansu, u odnosu na benchmark indeks MSCI EM EE koji je zabeležio pozitivnu promenu od 33,68 odsto.

Indeksi berzi u Ljubljani i Beogradu beleže slabiju performansu i u odnosu na indeks DJ sub BALKAN 30 koji je strukturiran akcijama kojima se trguje na berzama u Beogradu, Zagrebu, Ljubljani i Skoplju. Pomenuti indeks je u analiziranom periodu zabeležio rast od 13,51 odsto. U istom periodu indeks Zagrebačke berze CROBEX beleži pozitivnu promenu od 24,50 odsto.

Grafikon kretanja indeksa berzi regiona

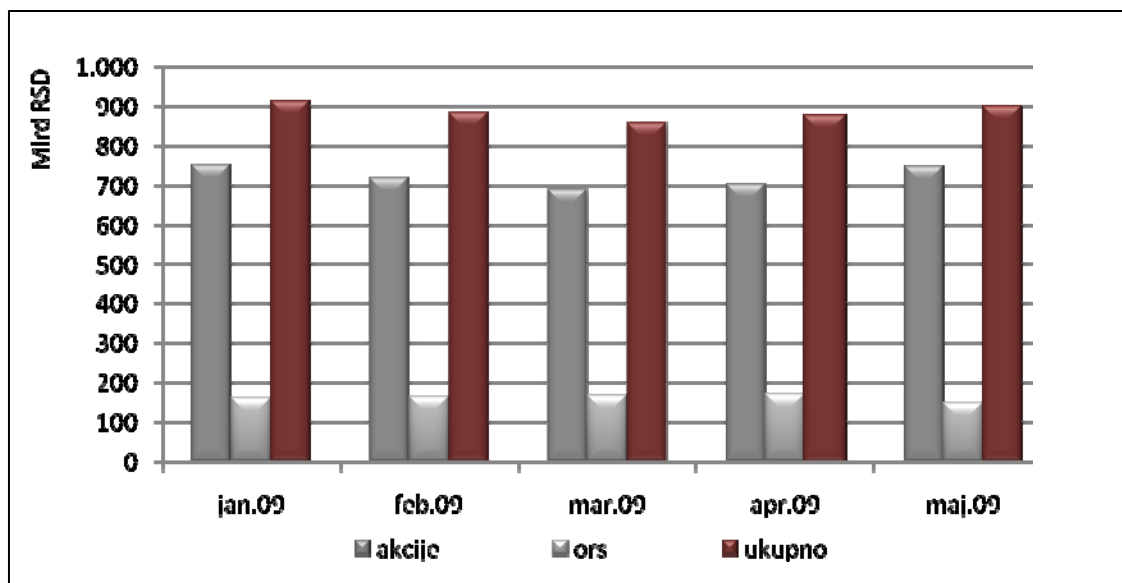
TRŽIŠNA KAPITALIZACIJA

Vrednost ukupne tržišne kapitalizacije Berze na dan 29. maj 2009. godine iznosila je 898,4 milijarde dinara, što je u poređenju sa krajem decembra prethodne godine za 1,98 odsto niža vrednost.

Tržišna kapitalizacija akcija iznosila je poslednjeg trgovačkog dana u maju 748,8 milijardi dinara i smanjena je za 2,14 odsto u odnosu na vrednost iz decembra 2008. godine, pri čemu je za akcije kojima se trguje metodom kontinuiranog trgovanja iznosila 113,8 milijardi dinara što čini 15,2 odsto ukupne kapitalizacije Berze. Kapitalizacija akcija kojima se trguje metodom preovlađujuće cene iznosila je 634,9 milijardi dinara, što predstavlja 84,8 odsto ukupne kapitalizacije Beogradske berze. Preostalih 149,6 milijardi dinara odnosi se na tržišnu kapitalizaciju obveznica RS.

	<i>BELEXline</i>	<i>BELEX15</i>	<i>Kontinuirano trgovanje</i>	<i>Metod preovlađujuće cene</i>	<i>Obveznice RS</i>	<i>Ukupno</i>
Maj 09	186.686,813	86.790,874	113.832,307	634.978,117	149.618,117	898.428,540
Apr 09	142.700,765	62.224,724	92.346,773	610.940,377	169.721,539	873.008,690
Mar 09	147.267,82	58.290,41	87.236,11	602.709,87	166.947,77	856.893,750
Feb 09	169.773,698	65.527,764	99.529,633	617.821,156	164.653,191	882.003,980
Jan 09	192.329,170	79.703,688	117.917,973	632.436,032	162.987,983	913.341,987

* vrednost u milionima RSD

Kretanje tržišne kapitalizacije Berze

FIT, FIS, FIB

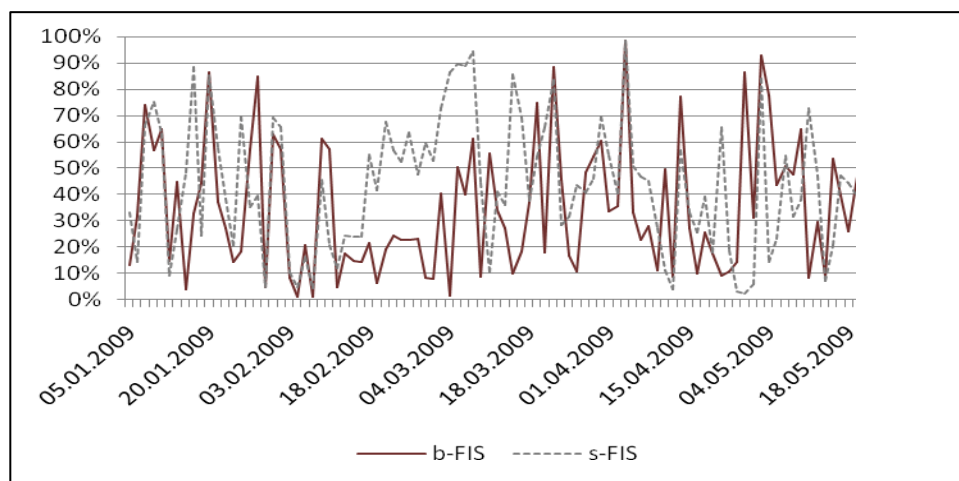
Učešće stranih investitora u trgovanju na Beogradskoj berzi u prvih pet meseci 2009. godine, beleži pad u procentualnim i apsolutnim vrednostima u odnosu na prethodnu godinu.

Učešće stranih investitora u ukupnom trgovanju (FIT) u posmatranom periodu prosečno dnevno iznosilo je 38,09 odsto pri čemu je njihovo učešće, kao i u prethodnom periodu, bilo znatno izraženije u trgovanju akcijama. U odnosu na 2008. godinu, evidentiran je pad relativne vrednosti FIT-a za 9,22 odsto.

Učešće stranih investitora u trgovanju akcijama (FIS), prosečno dnevno iznosilo je 46,42 odsto, pri čemu su stranci u kupovini akcija učestvovali sa 43,66 odsto, dok je njihovo učešće u prodaji iznosilo 49,19 odsto. Prosečna dnevna vrednost FIS-a je smanjena za 3,69 odsto u poređenju sa 2008. godinom.

Najniža negativna promena relativnog učešća stranaca u trgovanju zabeležena je u trgovanju obveznicama RS. Naime, učešće stranih investitora u trgovanju obveznicama RS (FIB) u posmatranom periodu 2009. godine iznosilo je prosečno dnevno 12,21 odsto, što je u poređenju sa prethodnom godinom za 0,32 odsto niža vrednost.

	FIB	FIS	FIT
2005.	13,37%	51,18%	42,58%
2006.	11,39%	54,61%	47,99%
2007.	14,39%	42,04%	39,25%
2008.	12,53%	50,11%	47,31%
Januar 2009.	3,70%	37,57%	27,89%
Februar 2009.	4,94%	18,27%	15,29%
Mart 2009.	13,96%	54,52%	42,53%
April 2009	5,90%	79,26%	67,49%
Maj 2009	25,91%	25,91%	33,83%

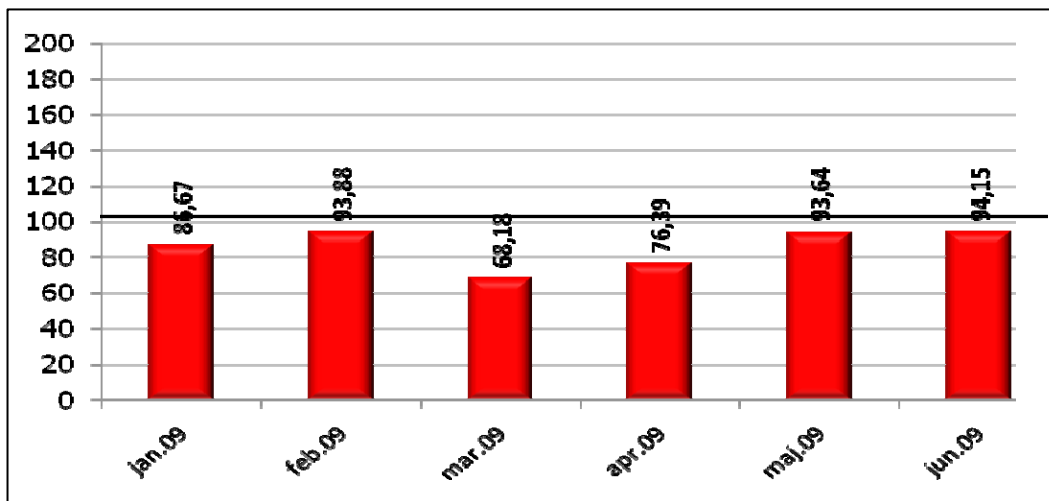

BELEXsentiment

Nakon gotovo dvogodišnjeg negativnog trenda na Beogradskoj berzi, cene su konačno zabeležile određen rast i verovatno učesnici na tržištu kapitala sa nestrpljenjem očekuju naredni period kako bi se uverili da li je trend definitivno promenio smer ili je ovo samo kratak oporavak.

Konsenzus vodećih zapadnih analitičara, na osnovu praćenja glavnih indikatora, jeste da se može očekivati završetak negativnog trenda, što ima svog uticaja na tržišta kapitala. Posmatrajući početak godine, berze u svetu i u okruženju su počele da se oporavljaju, tako da su očekivanja bila više optimistična i usmerena ka privlačenju investitora

Vrednosti domaćih akcija došle su do nivoa na kome pokazatelji jasno ukazuju na stepen njihove potcenjenosti. Cene akcija domaćih kompanija pale su i po 80-90 odsto od istorijskih maksimuma. Međutim, objavljivanjem poslovnih rezultata kompanija, iz kojih je vidljivo da su cene akcija potcenjene, za očekivati je da investitori prihvate rizike i intenzivnije krenu u investiranje.

Belex sentiment januar-maj 2009.godine

SEE REGIONAL CAPITAL MARKETS CONFERENCE

Treći po redu Roadshow berzi regiona: „SEE Regional Capital Markets Conference“ organizovan je 21. maja u beogradskom Hotelu Continental, u sklopu saradnje berzi potpisnica Memoranduma o saradnji koji je potpisan u decembru 2007. godine. U organizaciji Roadshow učestvovala su berze iz Ljubljane, Zagreba, Sarajeva, Banja Luke, Podgorice (Montenegro Stock Exchange i NEX Montenegro), Skoplja i berza domaćin – Beogradska berza. Osnovni cilj Roadshow-a je unapređenje regionalnih tržišta i njihovih najkvalitetnijih izdavalaca hartija i istovremeno promocija tržišta u međunarodnim okvirima. U cilju promovisanja tržišta u Beograd su po prvi put pozvani i investitori iz drugih država, van regiona južne i istočne Evrope. Značaj ovakvog nastupa lokalnih berzi i izdavalaca posebno dolazi do izražaja u situaciji sveprisutne krize na finansijskim tržištima, kada individualni poslovni rezultati pojedinačnih izdavalaca mogu skrenuti pažnju investitora na njihove hartije od vrednosti i time poboljšati njihovu poziciju na tržištu kapitala. Roadshow je organizovan u saradnji sa Raiffeisen bankom iz Beograda i Raiffeisen CENTROBANK iz Beča, koje su učestvovala u izradi pratećeg materijala (publikacije) u kojoj su predstavljena tržišta i svi izdavaoci koji učestvuju na događaju.

Na Roadshow-u se predstavilo 20 kompanija iz regiona, od čega sedam iz Srbije: Tigar a.d. Pirot, Energoprojekt holding a.d. Beograd, Sojaprotein a.d. Bečej, Komercijalna banka a.d. Beograd, Alfa plam a.d. Vranje, Imlek a.d. Beograd i Metalac a.d. Gornji Milanovac.

Posmatrano po industrijskoj grani iz koje dolaze, od ukupnog broja kompanija, na Roadshow-u su dominirale kompanije iz oblasti bankarstva i osiguranja, zatim građevinarstva, ali i prehrambene i prerađivačke industrije. Događaju je prisustvovalo oko 170 učesnika, od čega:

- 50 predstavnika izdavalaca hartija od vrednosti
- 80 predstavnika investitora
- 20 novinara i
- 20 predstavnika berzi iz regiona.

Pojedinačnim prezentacijama kompanija prisustvovalo je u proseku po oko 20 predstavnika investitora, dok je istovremeno održano i više od 100 individualnih razgovora između predstavnika menadžmenta kompanija i investitora, na kojima su investitori imali priliku da bolje upoznaju poslovanje kompanije kao i njihove planove za naredni period. Najveći broj investitora bio je sa teritorije Srbije, ali raduje i značajno prisustvo

investitora sa područja centralne i zapadne Evrope, posebno predstavnika fondova i banaka iz Austrije, Estonije, Belgije, Švajcarske, Švedske i Nemačke. Pored unapred zakazanih sastanaka, Roadshow je obezbedio i veliki broj novih kontakata između izdavalaca hartija od vrednosti i profesionalnih investitora, od kojih se u narednom periodu mogu očekivati pozitivni rezultati.

Roadshow je, prema oceni učesnika, u potpunosti odgovorio planiranim zahtevima. Rezultati Roadshow-a ne mogu se očekivati u kratkom vremenskom roku, ali na duži rok svako unapređenje odnosa kompanija i investitora doprinosi unapređenju celokupnog stanja na tržištu.

SRPSKE AKCIJE U NOVIM INDEKSIMA DOW JONES INDEXES I FEAS

Dow Jones Indexes, vodeća svetska kompanija za kreiranje indeksa i Federacija evroazijskih berzi (FEAS) objavili su 05. juna 2009. godine Dow Jones FEAS indekse. To su prvi indeksi za merenje performansi kompanija u celom evroazijskom regionu. Od tri objavljena indeksa, jedan je kompozitni, a dva su regionalna pod-indeksa. Dow Jones FEAS indeksi kreirani su kao podloga za indeksirane investicione proizvode kao što su fondovi i strukturni proizvodi. Dow Jones FEAS Composite Index trenutno obuhvata akcije iz 10 od 32 države članice Federacije evroazijskih berzi. U indeks su uključene berze iz Abu Dabija (UAE), Amana (Jordan), Bahraina (Kraljevina Bahrain), Beograda (Srbija), Bugarske, Istanbula (Turska), Karačija (Pakistan), Makedonije, Muskata (Oman) i Zagreba (Hrvatska). The Dow Jones FEAS Middle East/Caucasus Index trenutno obuhvata akcije sledećih berzi članica FEAS-a: Abu Dabi, Aman, Bahrain i Muskat.

The Dow Jones FEAS South East Europe Index meri performanse kompanija sa berzi članica FEAS-a: Bugarske, Zagrebačke, Makedonske, Beogradske i Istanbulske.

Prema izjavi Michael A. Petronella, predsednika kompanije Dow Jones Indexes, FEAS na taj način potpomaže razvoj berzi u evroazijskom regionu i podržava transparentno tržišno okruženje u cilju unapređenja trgovanja na tržištima članica.

Dow Jones FEAS indeksi su dizajnirani da pokriju 95 odsto free-float tržišne kapitalizacije svake od zemalja u respektivnom indeksu. Indeksi se izračunavaju i distribuiraju u EUR i USD. Revidiraju se kvartalno, kada se mogu i proširivati.

MARKETING, ODNOSI SA JAVNOŠĆU, EDUKACIJA I MEĐUNARODNA SARADNJA

Aktivnosti u oblasti marketinga i odnosa sa javnošću u prvih pet meseci ove godine bile su orijentisane na pokušaj povećanja interesa javnosti za praćenje izveštaja, analiza i poslovanja Beogradske berze, kao i uticaja (ne)tržišnih faktora na kretanje berzanskih pokazatelja. Približavanje poslovanja Beogradske berze najširoj javnosti i dalje se odvija kroz informativnu i edukativnu funkciju.

U tom smislu, Beogradska berza je, tokom maja, u suorganizaciji sa USAID-ovim Projektom podrške ekonomskom razvoju Srbije (SEGA) započela program edukacije građanstva kroz jednodnevne seminare u većim gradovima Srbije, sa ciljem da građane upozna sa osnovama berzanskog poslovanja.

Prvi seminari održani su Novom Sadu (26. maja), Subotici (28. maja), Nišu (3. juna) i Pirotu (09. juna). Seminare je pohađalo više od 120 polaznika, najrazličitijih profila, pri čemu je osnovna svrha projekta naišla na pozitivan prijem kod polaznika.

Započeto je i dvomesečno publikovanje Biltena Berze na engleskom jeziku, u elektronskom formatu, koji je namenjen ambasadama i stranim predstavništvima u zemlji, kao i zainteresovanima van teritorije Srbije koji iskazuju interes za ovom publikacijom.

Koristimo priliku da najavimo i *Osmu međunarodnu konferenciju Beogradske berze*, koja će se, kao i u prethodnih sedam, i ove godine, održati u novembru (19. i 20.). Konferencija će, kao i sve dosadašnje, biti mesto okupljanja vodećih domaćih i inostranih eksperata, i, istovremeno, idealna prilika, za razmenu znanja i iskustava.

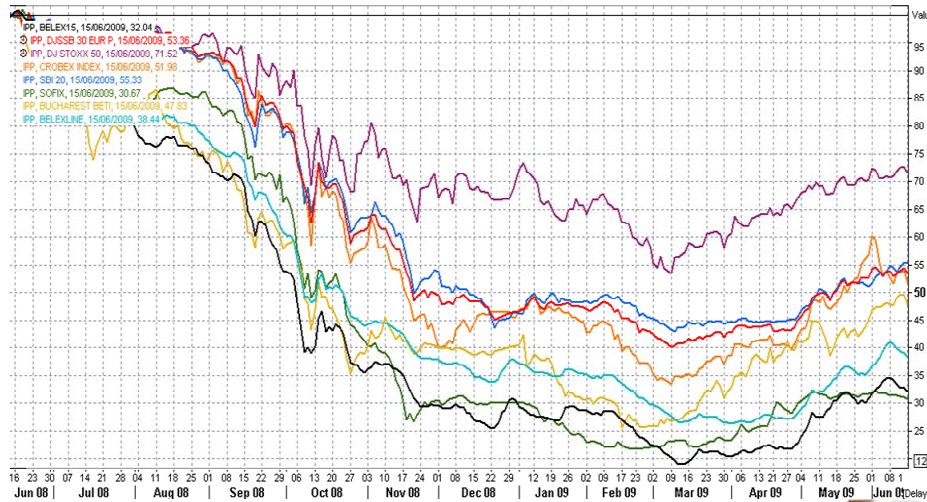
PRILOG 1.

Beogradska berza

Beograd, jun 2009.

Kriza u svetu

Izvor: Reuters 16.6.2009

Kriza u svetu

Name	% 1m	% 3m	% 6m	% YTD	% 1y
RTS INDEX	20,14%	79,61%	68,17%	78,39%	-52,17%
CSI300 INDEX	4,22%	31,17%	48,25%	59,89%	-5,78%
BVSP BOVESPA IND	6,42%	36,80%	36,02%	42,63%	-20,44%
HANG SENG INDEX	10,12%	57,39%	27,99%	31,29%	-17,96%
ATX-INDEX VIENNA	7,14%	49,27%	28,78%	25,10%	-47,80%
DJSouth Balkan EUR P	10,11%	34,62%	15,89%	19,99%	-44,90%
OMX NORDIC 40	3,78%	27,85%	14,68%	16,21%	-30,35%
NIKKEI 225 INDEX	9,00%	40,81%	23,07%	14,41%	-27,02%
BELEX15	19,11%	71,71%	15,80%	7,70%	-67,19%
DJ STOXX 50	4,86%	27,77%	5,40%	6,13%	-26,93%
IBEX 35 INDEX	4,81%	32,34%	8,23%	5,64%	-24,42%
XETRA DAX PF	4,43%	28,13%	8,70%	5,39%	-24,50%
S&P 500 INDEX	4,17%	26,04%	7,56%	4,76%	-29,38%
CAC 40 INDEX	2,94%	23,45%	3,50%	3,36%	-28,81%
DJ INDU AVERAGE	3,90%	22,72%	1,97%	0,26%	-27,53%
SMI PR	3,29%	18,86%	-2,03%	-0,23%	-23,55%

Izvor: Reuters 16.6.2009

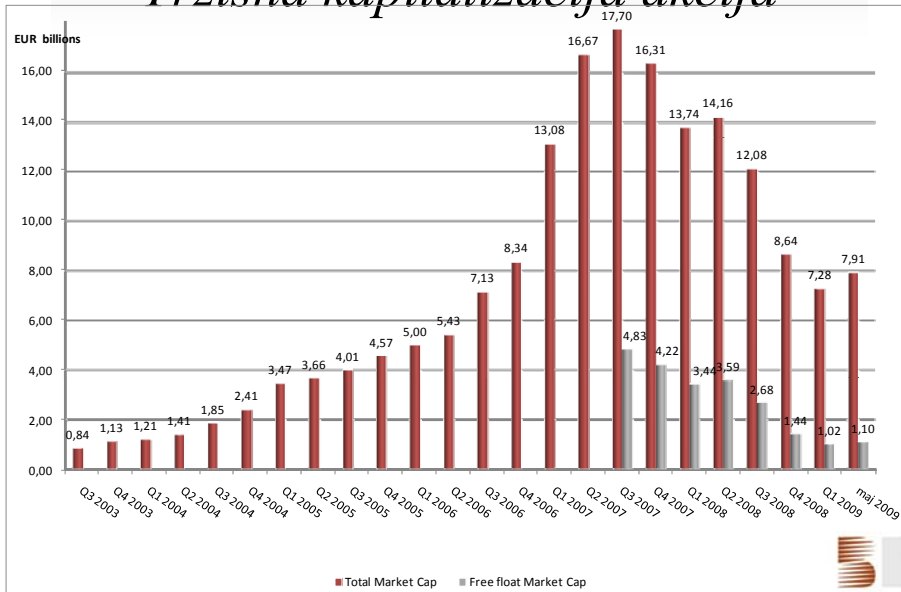
Kriza u regionu

Name	% 1m	% 3m	% 6m	% YTD	% 1y
BUDAPEST SE INDEX	15,17%	71,79%	35,66%	32,77%	-24,25%
BUCHAREST BETI	15,58%	81,56%	26,99%	25,87%	-50,33%
SBI 20	9,99%	27,15%	11,43%	19,06%	-45,30%
CROBEX INDEX	9,12%	56,00%	25,76%	18,24%	-45,94%
DJSSB 30 EUR	8,59%	33,42%	12,60%	17,10%	
BELEX15	19,11%	71,71%	15,80%	7,70%	-67,19%
BELEXLINE	21,71%	47,16%	8,68%	3,87%	-60,87%
SOFIX	-1,79%	33,68%	2,69%	3,45%	-68,93%

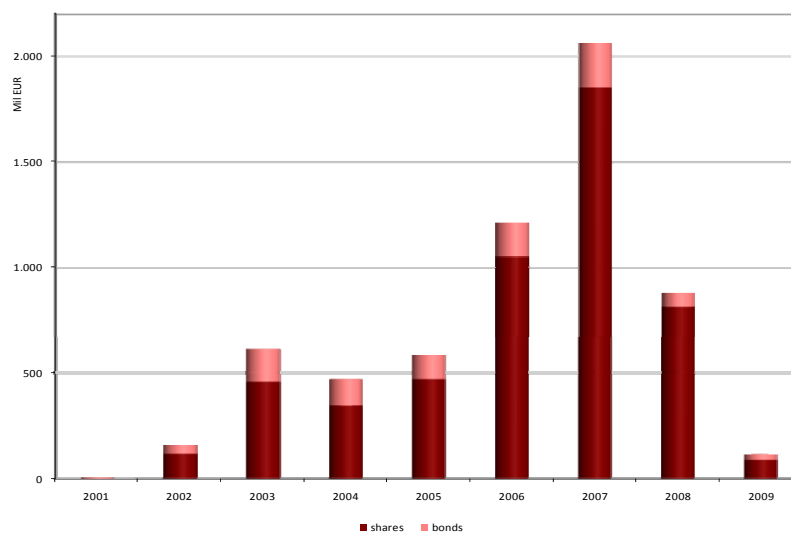
Izvor: Reuters 16.6.2009

Tržišna kapitalizacija akcija

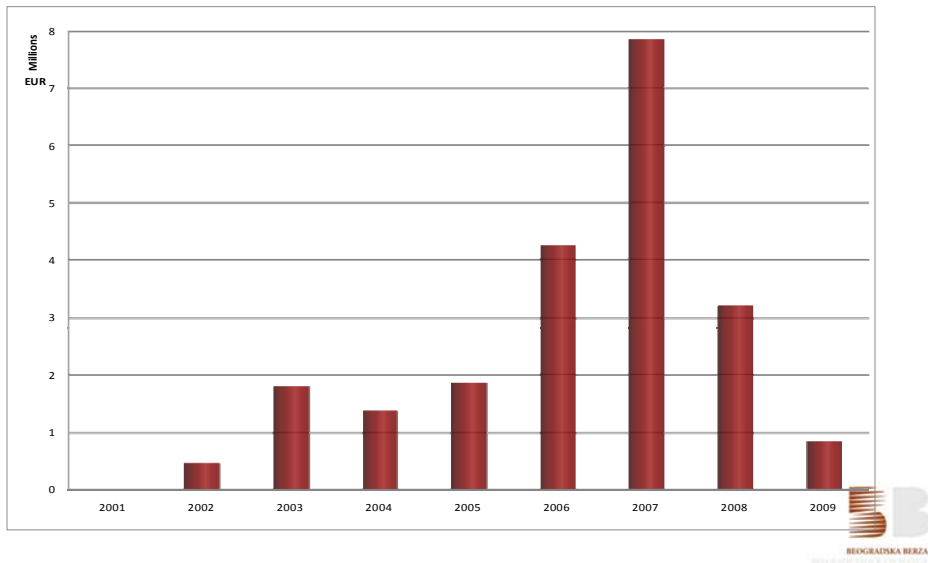

Vrednost prometa

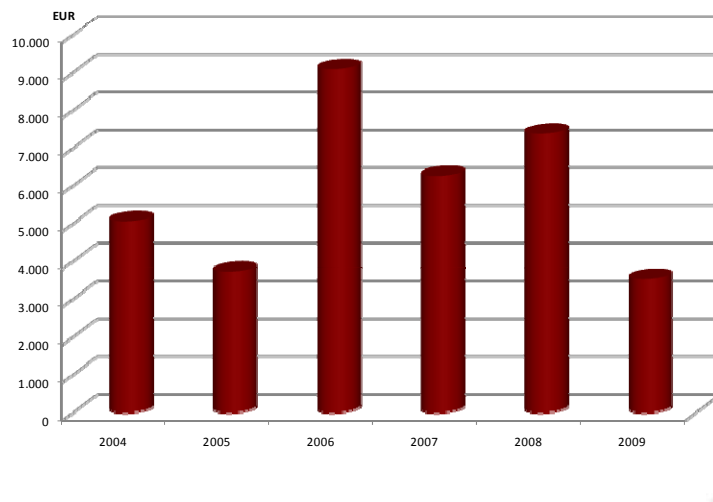

Prosečna dnevna vrednost prometa akcijama

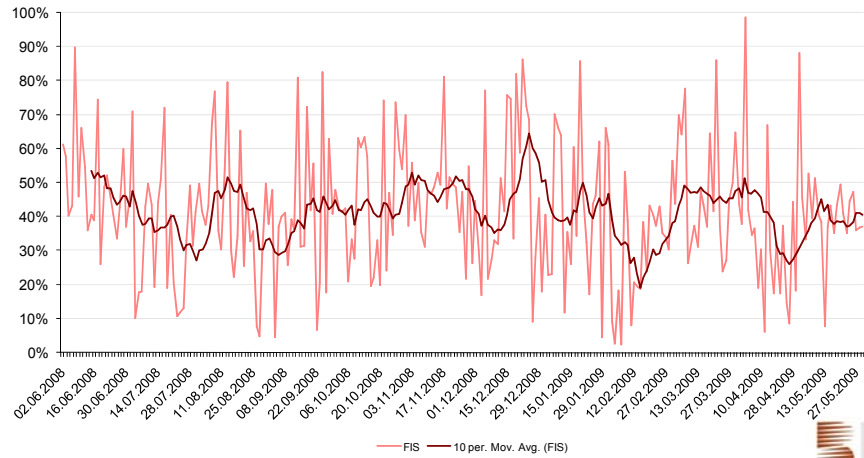

Prosečan promet po transakciji

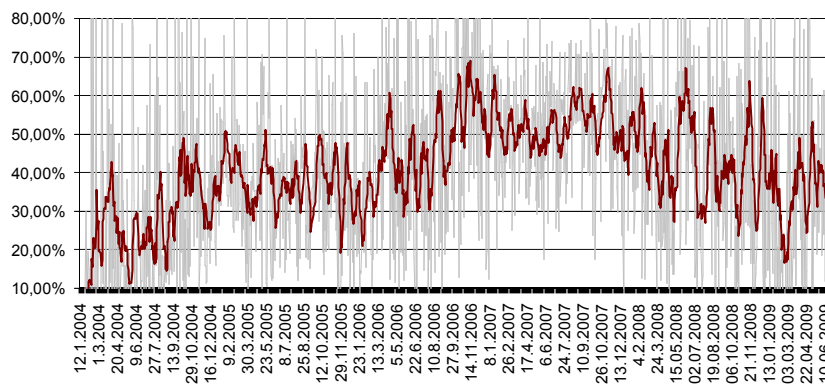

FIS

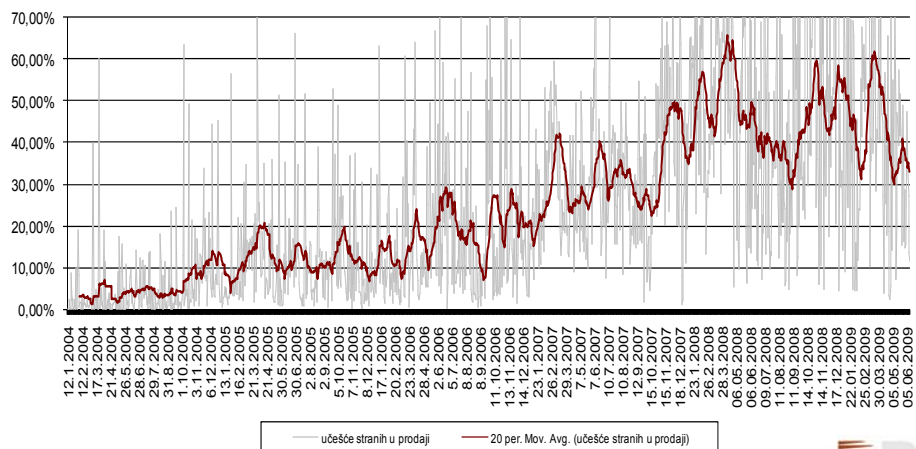
FIS
01.06.2008.-31.05.2009.

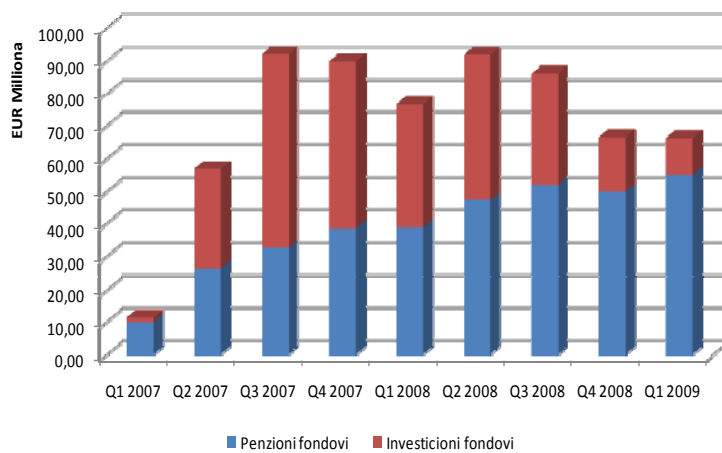
Buy FIS

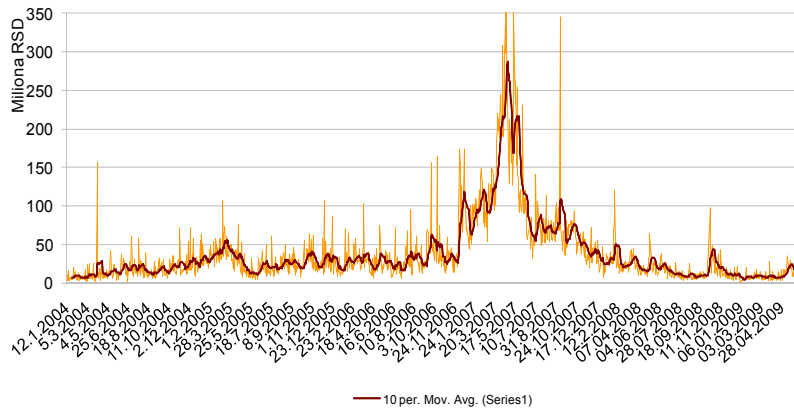
Sell FIS

Vrednost imovine fondova u Srbiji

Vrednost kupovine retail klijenata

Belgrade Stock Exchange

www.belex.rs
www.belex.info

info@belex.rs

Don't Wait to Invest – Invest and Wait

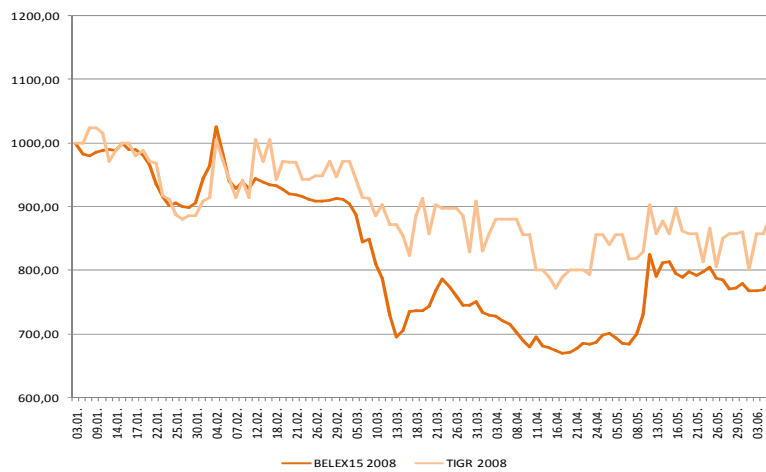
PRILOG 2.

TIGR i BELEX15

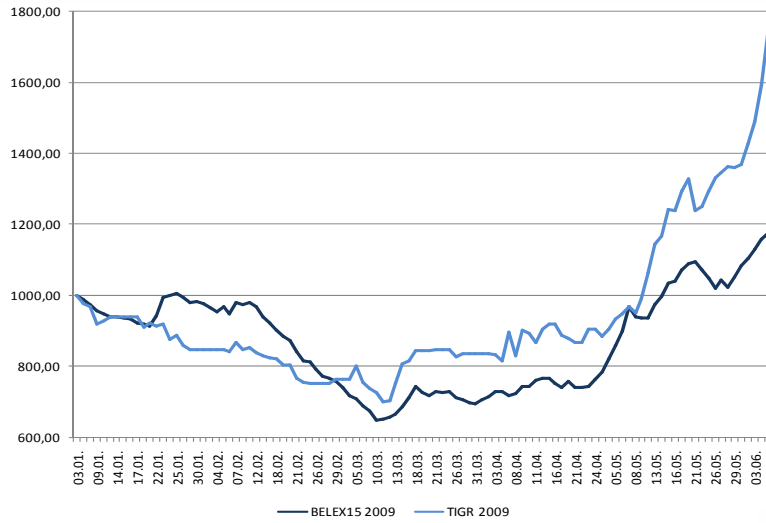
16. jun 2009.

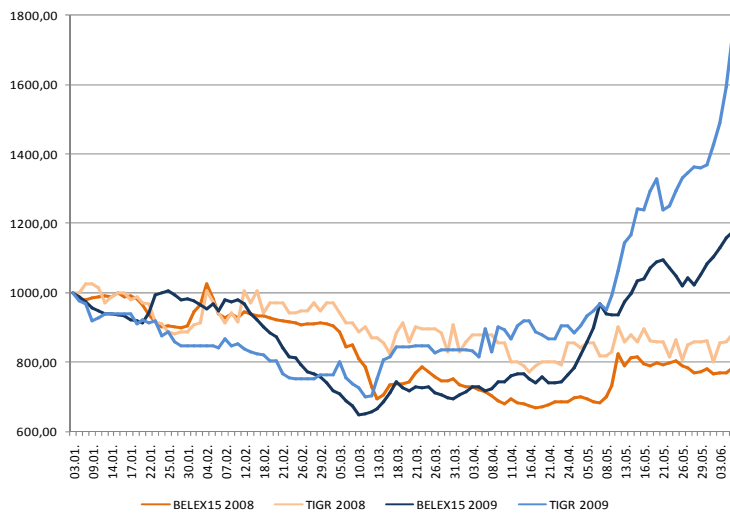
BELEX15 i TIGR (jan-jun) 2008.

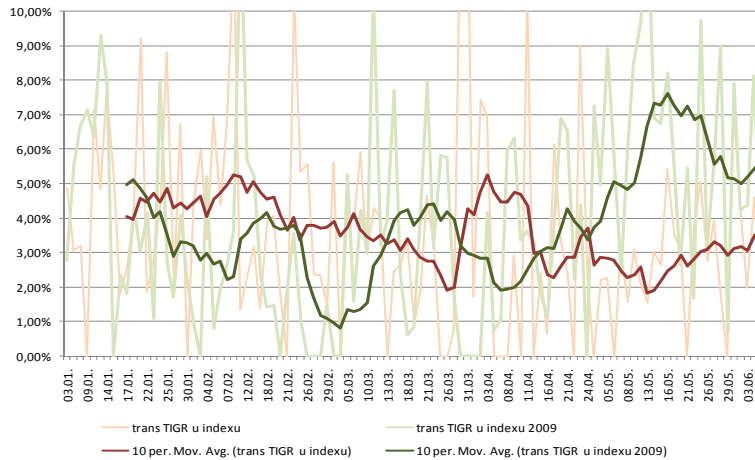
BELEX15 i TIGR (jan-jun) 2009.

BELEX15 i TIGR (jan-jun) 2008/2009

Učešće transakcija TIGR 2008/2009

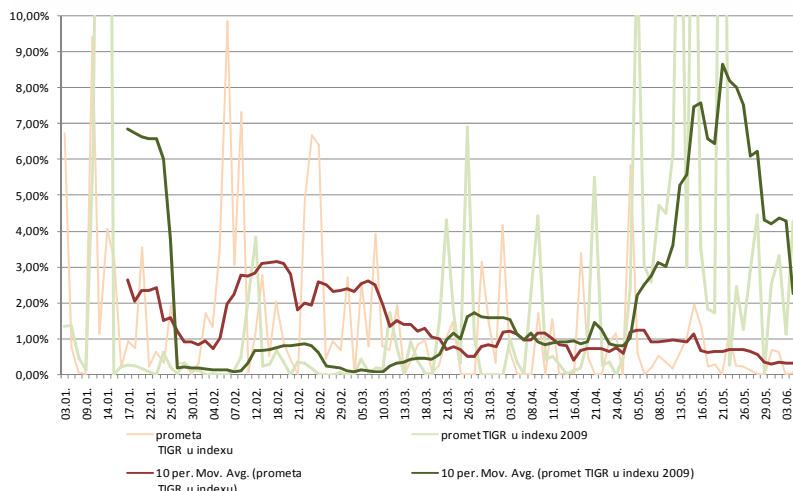
Prosečno učešće transakcija TIGR u BELEX15 period Jan-Jun:

2008 – 3,52%

2009 – 4,18%

Učešće prometa TIGR 2008/2009

Prosečno učešće prometa TIGR u BELEX15 period Jan-Jun:

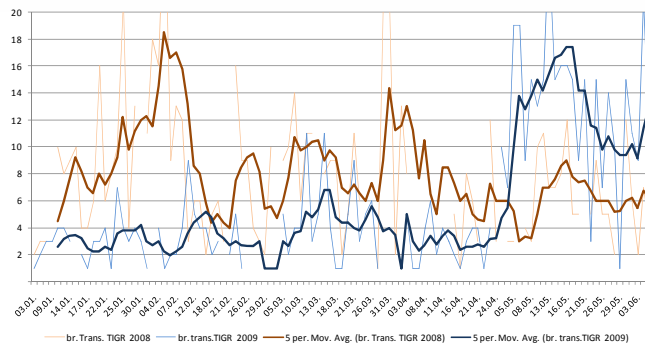
2008 – 0,89%

2009 – 1,59%

TIGR broj transakcija 2008/2009

- Pad broja transakcija u odnosu na 2008 (Jan-Jun)
- Tri puta niži promet TIGR u 2009.
- **POVEĆANJE USPEŠNOSTI OTKRIVANJA CENE za 4%** uprkos opštem padu likvidnosti

Uticaj finansijske krize

Promet EUR (jan-5.jun)	2008.	2009.	promena
TIGR	2.177.362	738.400	-66,09%
BELEX15	244.640.947	46.312.555	-81,07%

Br.trans. (jan-5.jun)	2008.	2009.	promena
TIGR	696	564	-18,97%
BELEX15	19.799	13.480	-31,92%

- U prvih pet meseci 2009. godine promet akcijama iz indeksa BELEX15 pao je za 81,07% u odnosu na isti period 2008. godine
- Pad prometa akcijama TIGR iznosio je 66%, što je 15 procentnih poena blaži pad u odnosu na indeks
- Broj transakcija akcijama iz BELEX15 u 2009. pao za 31,9%
- Broj transakcija na akcijama TIGR je smanjen za 19%

Belgrade Stock Exchange

www.belex.rs
www.belex.info

info@belex.rs

Don't Wait to Invest – Invest and Wait

